

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 3723/2023
15.05.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа Зденко Томановић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., коју заступа Владан Радојевић, адвокат из ..., ради стицања без основа, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3710/22 од 13.10.2022. године, у седници одржаној 15.05.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3710/22 од 13.10.2022. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужене за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 329/15 од 08.03.2022. године, првим ставом изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужена да тужиоцу исплати износ од 72.127 евра са каматом по стопи Европске централне банке важећој за евро, за период од 30.12.2014. године до исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате. Другим ставом изреке обавезан је тужилац да туженој накнади парничне трошкове у износу од 280.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 3710/22 од 13.10.2022. године, првим ставом изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Вишег суда у Београду П 329/15 од 08.03.2022. године. Другим ставом изреке одбијени су као неосновани захтеви парничних странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену тужилац је сходно члану 403. став 3. ЗПП благовремено изјавио ревизију, засновану на свим законским разлозима.

Тужена је доставила свој одговор на тужиочеву ревизију.

Испитујући правилност побијане пресуде применом члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11 са изменама и допунама), Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12, као ни погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање на које се ревизијом указује, нису разлози због којих се тај ванредни правни лек може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, током емотивне везе тужене и тужиоца, који је у ... живео и радио као директор фирме „ВВ“, започете средином 2009. године, дана 08.11.2010. године рођена је малолетна ГГ. Веза парничних странака прекинута је у јесен 2012. године када је тужилац отишао из ... Пресудом Основног суда у Шенебергу – Суда за породична питања број 22 F 63/13 од 16.10.2014. године, потврђеном пресудом другостепеног суда број 3 UF 184/14 од 08.06.2015. године, утврђено је да је тужилац биолошки отац малолетне ГГ. Наведена правноснажна пресуда немачког суда призната је решењем Вишег суда у Београду Р 874/18 од 23.12.2019. године, правноснажним дана 18.03.2021. године. Тужилац је по рођењу детета платио 3.000 евра за чување матичних ћелија, пред одлазак из ... октобра 2012. године на име летовања тужене и детета платио је 1.500 евра, на име издржавања детета за период од јануара закључно са априлом 2013. године платио је 2.000 евра, који износ од по 500 евра месечно је тужили давао и пре последње исплате 2013. године. Током емотивне везе тужилац је туженој поклатио аутомобил марке ...

Са образложењем да је све наведене новчане износе и поклон учинио да би избегао претње и уцене тужене да његовој супрузи не саопшти чињеницу рођења детета, тужилац је тражио обавезивање тужене на исплату 72.127 евра, као износа стеченог недопуштеним правним послом.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања и околности да је тужена спорила висину тужбеног захтева са образложењем да је новчана средства у знатно нижем износу тужилац дао за издржавање детета, првостепени суд је тужбени захтев као неоснован одбио, налазећи да сходно члану 213. ЗОО нема основа за његово усвајање. Тужилац је као родитељ малолетне ГГ дужан да доприноси издржавању своје ћерке независно од тога да ли је његово очинство утврђено правноснажном судском одлуком, да сагласно својим приходима детету обезбеди најмање онакав стандард живота какав сам ужива, те да детету омогући најбоље услове за потпуни психо-физички развој. Настојање тужене да, противно вољи тужиоца, судским путем утврди његово очинство и да правноснажном пресудом, као извршном исправом, омогући редовно месечно издржавање заједничком детету, није незаконито поступање које би износ дат од стране тужиоца по том основу чинило средствима стеченим без основа, а у одсуству правноснажне пресуде о опозиву поклата – аутомобила ..., није било места ни делимичном усвајању тужбеног захтева у висини купопродајне цене тог возила.

Другостепени суд је прихватио правну аргументацију дату у образложењу првостепене пресуде, те је исту потврдио одбијајући као неосновану жалбу тужиоца.

Према становишту Врховног суда, а противно наводима ревизије, побијана пресуда је донета уз правилну примену материјалног права.

Рођењем заједничког малолетног детета током трајања њихове емотивне везе, за парничне странке настала је обавеза да доприносе издржавању детета. У одсуству његове добре воље да вансудским путем призна очинство, та обавеза тужиоца формализована је утврђењем ове чињенице правноснажном пресудом надлежног суда, која је довољан основ за постојање тужiocеве законске обавезе издржавања малолетне ГГ.

Чланом 6. став 1. Породичног закона („Службени гласник Републике Србије“, број 18/05 са изменама и допунама) установљен је правни институт најбољег интереса детета, а ставом 4. истог члана у погледу права регулисаних тим Законом, дете рођено ван брака изједначено је са дететом рођеним у браку.

Чланом 59. став 1. Породичног закона прописано је да дете, без обзира на узраст, има право да зна ко су му родитељи, а чланом 62. став 1. истог Закона прописано је да дете има право на обезбеђење најбољих могућих животних и здравствених услова за свој правилан и потпун развој.

Члановима 154. став 1, 161. став 1. и 162. став 1, 2. и 3. Породичног закона регулисано је право малолетног детета на издржавање од родитеља у обиму месечног доприноса који детету, као повериоцу издржавања, обезбеђује најмање стандард какав ужива дужник издржавања.

Чланом 213. Закона о облигационим односима прописано је да се не може тражити оно што је дато или учињено на име извршења неке природне обавезе или неке моралне или друштвене дужности.

У складу са цитираним прописима тужена је имала право и дужност да свим предвиђеним средствима штити интересе свог детета, које има законско право да зна ко су му родитељи и да од њих тражи да доприносе његовом издржавању, због чега је правилна одлука нижестепених судова да се радње које је тужена са тим циљем предузимала не могу сматрати уценом, принудом или другим противзаконитим деловањем.

Правилно нижестепени судови закључују да није било основа ни за делимично усвајање тужбеног захтева у висини вредности аутомобила ..., јер тужилац није доказао да је правноснажном судском пресудом донетом у другом парничном поступку опозван уговор о поклону, нити је противно члану 228. у вези са чланом 231. ЗПП у овој парници пружио доказе да је ради заштите права заједничке малолетне ћерке тужена показала неблагодарност, грубу незахвалност или да се на неки други неприхватљив начин огрешила о тужиоца, због чега би сходно члану 12. став 1. ЗПП опозив уговора о поклону евентуално био размотрен као претходно питање.

На основу дате правне аргументације, применом члана 414. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Захтев тужене за накнаду трошка ревизијског поступка у висини награде адвокату за састав одговора на ревизију одбијен је као неоснован применом члана 154. став 1. ЗПП, јер се не ради о потребном трошку.

**Председник већа-судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић